

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of Mediteran

Број: 01.02.03.03/11-05-1-2168/17
Сарајево: 20. 10. 2017.

BOSNA I HERZEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:	03 - 11 - 2017		
Organizaciona jedinica	Klasifikacione oznake	Redni broj	Broj priloga

КОЛЕГИЈУМУ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА ПСБиХ
КОЛЕГИЈУМУ ДОМА НАРОДА ПСБиХ
ЧЛАНОВИМА ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПСБиХ У ПСМ-у

ИЗВЕШТАЈ СА ПАРЛАМЕНТАРНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ПОД НАЗИВОМ
"ОЛАКШАТИ ТРГОВИНСКУ РАЗМЈЕНУ И ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПОДРУЧЈУ
МЕДИТЕРАНА"

Рабат, Краљевина Мароко, 8. и 9. октобар 2017. године

У Рабату, у Краљевини Мароко, 8. и 9. октобра 2017. године одржана је парламентарна конференција под називом "Олакшати трговинску размјену и инвестиције у подручју Медитерана", а на којој су учествовали чланови Делегације ПСБиХ у Парламентарној скупштини Медитерана (ПСМ). Шемсудин Мехмедовић и Миреал Исаковић ће пратићи чланова делегације биле су Тса Маидиловић, секретар, и Дубравка Иштук-Павловић, преводилац. Конференција на високој нивоу одржана је у организацији Парламентарне скупштине Медитерана (ПСМ) и Свјетске трговинске организације (СТО).

Циљ одржавања конференције био је да пружи парламентарцима ПСМ-а кључне информације, најбоље праксе, искуства и перспективе које ће олакшати трговинску размјену и инвестиције у подручју Медитерана, у оквиру улоге коју имају државни и регионални парламенти у свом законодавном својству.

Конференција је отворена уводним обраћањима високих званичника Краљевине Мароко Ј.Е. Хакима Бехамаха, предсједника Сената К. Мароко, и Ј.Е. Џабиба ел Малкија, предсједника Представничког дома Парламента К. Мароко.

Предсједник Сената Краљевине Мароко, Ј. Е. Хаким Бехамах, истакао је у свом обраћању да је неопходно заједно покренути и водити најбоље политике које ће омогућити развијање и јачање инвестиција и економије. Он је такође нагласио намјеру Марока да допринесе процесу економске интеграције на међународном нивоу, унутар ПСМ-а и других тијела као што је Афричка унија, кроз многе акције које је влада предузела како

би створила услове за погодну инвестициону климу као и спремност парламената да да усвоји законе који ће томе допринојети. "Парламентарци имају кључну улогу за успостављање политичке стабилности, изградње повјерења и доброг управљања, које су кључни за напредак и развој свих народа", закључио је Бенхамах.

Присутишима се обратио и сенатор Лу Јмарбу, потпредсједник ПСМ-а и предсједник 2. сталног комитета ПСМ-а из Марока, који је истакао да је сарадња ПСМ-а и СТО-а од изузетног значаја с обзиром на то да се земље Медитерана и Африке још увијек опорављају од економске кризе, а СТО им треба помоћи у смислу потписивања споразума који ће олакшати развој трговине и инвестиција у овим регијама. Он је нагласио посвећеност Парламента Марока активностима ПСМ-а те истакао да је економски просперитет услов који може значајно доприносити осигуравању социјалног мира и политичке стабилности. Сенатор Јмарбу је истакао улогу парламентараца у уклањању баријера које отежавају трговину, односно бирократских процеса као што су олашаша транспортних и царничких процедура. Закључио је да, упркос промјени приоритета који прате 'арапско пролеће' и миграциску кризу у региону, ПСМ у потпуности остаје посвећен подстицању економског раста као средства за постизање и очување стабилности региона.

Присутишима се обратио и г. Саид ел Хакими, виши савјетник у СТО који сматра да различитост земаља које окупла СТО чини темељ за мултикултуранизам, укњижује добрих приједлога и пропалазак решења за бројне економске изазове чачаничког, те да ПСМ и СТО дијеле исти приступ у односу на њихово чланство, јер обје организације вреднују разноликост као ресурсе.

Током дводневног засједања раправљало се о значају мултилатералних трговинских прописа и о преговорима за економије Медитерана, утицају политичког контекста на међународну трговину Медитерана и о управљању трговинским споровима. Такође, вођени су разговори и о томе како ће Споразум СТО-а о трговинским олакшницама јачати инвестиције на Медитерану, о прилагођавању економија Медитерана новој стварности у међународној трговини, те интерактивна расправа о ангажовању чланова парламената у области међународне трговине и СТО-у.

На конференцији су говорили представници Свјетске банке, ЕБРД-а, ЕИБ-а, Економске комисије УН-а и други кључни актери националних трговинских агенција и приватног сектора.

Свака сесија укључивала је отворену јебату међу учесницима с циљем решавање мишљења и најбољих практика на националном нивоу. Учесници конференције су утвђење предложили низ препорука у поглављу стимулација промета као отворенога, а нарочито слободног; општи ниво трговине и инвестиција у Медитерану, било и даље стимулисани, посебно у поглављу интегрисане трговине, мада и срећња предузећа су преуздана за медитеранску економију у смислу отварања нових разних мјеста. БДП-а и куповне моћи развијена појбодних практика, научене лекције и успјешне приче представљају ефикасно средство за олакшавање трговине и инвестиција, као и промовисање економске интеграције; споразум СТО-а је корисно средство за олакшавање трговине.

Током расправе г. Мирсад Исаковић објаснио је примјер БиХ која би морала да крајем године испунити услове за чланство у СТО. Босна и Херцеговина је спјетећена

легислативама и због унутрашњег уређења и специфичних односа са сусједним земљама била је у изузетно неповољном положају за преговарање са осталим чланицама СТОа. Такође, истакао је да се није доводио говорило о тешком положају малих земаља, јер су велика тржишта углавном резервисана за велике економије, као и о политичкој клими без које је немогуће говорити о стабилном економском амбијенту, што се такође може видjetи на примеру БиХ. "Босна и Херцеговина је са природним потенцијалом и ресурсима имала највећи дио извозног колача у бившој држави Југославији, а онда је због некреирања политички стабилног амбијента дошла у готово безизлазну ситуацију", истакао је г. Исаковић.

Генерални секретар ПСМ-а амб. Срђо Цепа подејети је приступе на активности ПСМ-овог панела за економију и академску платформу, као је институција инструмента на располагању парламентарима и инкорпорираним у институцијама и адресирању кључних питања значајних за одрживи, друштвено-економски раст, регионалну стабилност и комерцијалну интеграцију, масовне миграције и прилагођавање климатским промјенама.

На крају конференције закључено је да је тешко одржавање била добра прилика за упознавање учесника о процедурима за решавање спорова између држава, или и прилика за успостављање трговинских и привредних активности уопште између земаља чланица СТО-а. Такође то је била прилика да се поистражи активност чланице парламентарата у расправи о државним и регионалним економским стратегијама које могу бити спроведене на законодавном нивоу како би се ефикасно решавали економски изазови за појединачне земље и регион.

Истакнуто је да ПСМ као форум за дијалог може допринијести давању конструктивних решења у превазилажењу препрека у развоју трговине и инвестиција и заједно за СТО-ом допринијети јачању даље сарадње и изградње повјерја у духу постивних промјена. ПСМ се обавезао да настави ту руку са парламентарима земаља чланица и са другим међународним организацијама и генералним међународним и финансијским институцијама, те је изјавио о државању чиједничког састанка наредне године, у сарадњи са СТО-ом и УН-ом, који ће бити посвећен Западном Балкану.

Извјештај припремила:
секретар Делегације ПСБиХ у ПСМ-у
Теа Мандиловић *Tea Mandilovic*

Извјештај одобрио:
Шемсудин Мехмедовић
предсједавајући Делегације ПСБиХ у ПСМ-у

Доставити:

- Наслову
- Колегијуму Секретаријата ПСБиХ
- Комисији за спољне послове ПДПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа ПСБиХ
- Сектору за међународне односе и пратакол
- Сектору за односе с јавностју